

Dosarul nr. 3r-135/23

2-09050031-01-3r-26052023

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, D. Băbălău, I. Dutca

DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Aliona Miron

examinând recursul depus de Titus Sărăteanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac,

la cererea lui Titus Sărăteanu privind executarea hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021,

împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată executarea documentului executoriu,

constată:

La data de 14 decembrie 2022 Titus Sărăteanu s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cerere privind executarea hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021.

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată executarea documentului executoriu – hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021, pe motivul atingerii scopului său.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 05 mai 2023 Titus Sărăteanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2023, continuarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că hotărârea judecătorească executarea căreia a fost solicitată nu a fost executată integral.

Totodată a menționat că concluzia Curții de Apel Chișinău precum că dezacordul creditorului cu neachitarea diferenței sumei în mărime de 221 697,31 lei, depășește obiectul litigiului examinat, prezentând un litigiu separat este eronată din motiv că creditorul Titus Sărăteanu s-a plâns pe faptul că Centrul Național Anticorupție nu a executat corespunzător hotărârea de judecată, dar nu s-a plâns pe neexecutare totală.

În conformitate cu art. 249, alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Titus Sărăteanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, în data de 04 mai 2023 este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost notificată în data de 3 mai 2023.

În conformitate cu art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului Titus Sărăteanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, cu anularea încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din actele cauzei rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 04 februarie 2021, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Titus Sărăteanu împotriva Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (la moment Centrul Național Anticorupție) s-a admis parțial. S-a anulat în tot ordinul nr. 199ps din 20 august 2009 cu privire la eliberarea din serviciu a inspectorului superior al DGT „Nord” căpitan Titus Sărăteanu. S-a obligat Centrul Național Anticorupție să emită actul administrativ individual cu privire la restabilirea lui Titus Sărăteanu în funcția deținută pînă la eliberarea acestuia, sau după caz într-o funcție de același nivel, cu achitarea salariului mediu și a drepturilor salariale pentru absența forțată de la muncă, și anume pentru perioada: de la data eliberării ilegale din funcție (20 august 2009) pînă la data restabilirii în funcție (04 februarie 2021).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2021 s-a respins cererea de apel înaintată de Titus Sărăteanu și Centrul Național Anticorupție și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021.

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 16 februarie 2022 a declarat ca fiind inadmisibil recursul Centrului Național Anticorupție.

La 29 martie 2022, Centrul Național Anticorupție a transferat în contul lui Titus Sărăteanu suma de 576 662,56 lei, în temeiul hotărârii din 04 februarie 2021 și a deciziei din 20 iulie 2021.

Prin cererea din 08 august 2022, Titus Sărăteanu a solicitat Centrului Național Anticorupție prezentarea unei descifrări a sumei achitate, cu indicarea modului de calculare a salariului pentru absență forțată, a metodei de calcul și a informației despre impozitul pe venit reținut din salariu, contribuțiile de asigurări sociale, primele de asigurări sociale de asigurare medicală reținute.

Prin răspunsul Centrului Național Anticorupție se indică doar faptul că salariul mediu lunar calculat în privința acestuia pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă anul 2009-2021, ca urmare a concedierii ilegale, ar fi constituit suma de 4 196,56 lei lunar.

La 02 iunie 2022, Titus Sărăteanu având scopul soluționării amiabile a litigiului, a înregistrat în secretariatul Centrului Național Anticorupție, cererea prealabilă prin care a solicitat executarea corespunzătoare a hotărârii prin plata suplimentară a diferenței salariale acumulate în sumă de 221 697,31 lei.

Prin răspunsul nr.14/3515 din 17 iunie 2022, Centrul Național Anticorupție a comunicat că a executat integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din 04 ianuarie 2021, fără aplicarea noilor condiții de salarizare prevăzute la Legea nr.270/2018 din motivul lipsei acestor prevederi expres prevăzute în hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Din considerentul că Centrul Național Anticorupție a refuzat benevol de a executa integral hotărârea irevocabilă din 04 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, la 14 decembrie 2022 Titus Sărăteanu a depus în temeiul art. 249 din Codul administrativ în Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu.

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată executarea documentului executoriu – hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021, pe motivul atingerii scopului său.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău prematur a dispus încetarea procedurii de executare a documentului executoriu, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 251, alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel.

Totodată, art. 250, lit. a) din Codul administrativ, prevede expres că titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii.

Conform art. 219, alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Subsecvent, instanța de recurs notează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea *Moreira Ferreira*, ibidem, parag. 84; *Orlen Lietuva LTD. vs Lituania*, 29 ianuarie 2019, parag. 82).

La acest capitol, instanța de recurs notează că Titus Sărăteanu a invocat neexecutarea hotărârii din 04 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, menționând că Centrul Național Anticorupție le executarea hotărârii urma să ia în calcul două perioade de timp distincte, respectiv două salarii medii lunare, calculate după două metodologii diferite în baza a două legi distincte aplicabile raportului de muncă continuu.

Titus Sărăteanu a susținut că pentru perioada de la 20 august 2009 și până la 30 noiembrie 2018, salariul mediu de funcție urma să fie calculat în baza metodologiei de calcul prevăzute de Legea nr. 355 din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și a Hotărârii Guvernului nr.650 din 12.06.2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, iar pentru perioada cuprinsă între 01 decembrie 2018 și până la data de 04 februarie 2021, salariul mediu de funcție urma să fie calculat în baza metodologiei de calcul prevăzute de Legea nr.270 din 23.11.2018 privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău n-a analizat în detaliu argumentele invocate de către Titus Sărăteanu, lăsându-le fără apreciere. Or, la acest capitol, Curtea de Apel Chișinău s-a expus într-un mod evaziv, menționând că actul judecătoresc emis de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din data de 04 februarie 2021 a fost executat integral și benevol prin transferarea în contul creditorului a sumei de 576 662,56 lei, care a fost calculată prin prisma Hotărârii Guvernului nr.426/2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu.

Or, prin transferarea de către debitor în contul creditorului a sumei de 576 662,56 lei nu semnifică executarea hotărârii din 04 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, întrucât dispozitivul acesteia prevede obligarea Centrului Național Anticorupție să achite salariului mediu și a drepturilor salariale pentru absența forțată de la muncă, și anume pentru perioada de la data eliberării ilegale din funcție 20 august 2009 până la data restabilirii în funcție 04 februarie 2021.

Așadar, finalitatea executării hotărârii respective constă inclusiv în obligarea Centrului Național Anticorupție să achite lui Titus Sărăteanu a salariului și tuturor plăților salariale de care acesta a fost privat în legătură cu absența forțată lucru pentru perioada 20 august 2009-04 februarie 2021, care după cum se pretinde în recurs nu au fost calculate corect.

În consecință, instanța de recurs apreciază drept superficiale și expuse sub un aspect general concluziile Curții de Apel Chișinău privind încetarea procedurii de executare a hotărârii din 04 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că a fost executată, or, la caz, nu au fost elucidate toate circumstanțele importante privind executarea corespunzătoare de către Centrul Național Anticorupție a hotărârii judecătorești în partea ce ține de calcularea salariului și tuturor plăților salariale ale lui Titus Sărăteanu.

Prin urmare, instanța de recurs constată că, Curtea de Apel Chișinău s-a abținut de a da răspunsuri convingătoare și explicite la alegațiile recurentului, iar conjunctura dată atestă examinarea unilaterală a cererii depusă de lui Titus Sărățeanu privind executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021, fapt ce constituie o încălcare a dreptului recurentului de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiului egalității armelor în proces.

Din aceste considerente și pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra necesității anulării încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță – Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 230, art. 243 alin. (1), lit. c), alin. (2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Titus Sărățeanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac.

Se anulează încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la cererea lui Titus Sărățeanu privind executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 februarie 2021 și se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron